

Upprinnelsen till detta dokument var ett par email från moster Berit och mamma och skapades av Johan på hans – ok, min – 60 år-plus-en-dag firande. Alla referenser till *mamma*, *morfars*, *mostrar*, och *morbrors*, osv, blir från perspektiv av mig, och David/Petter/Tove, a.k.a. "JDPT".)

Bilder och bildtext från Berit. Bilder tagna av vår morfars far Torsten, enligt mamma, dvs mammas och mostrars o morbrors farfar, som var mycket för att fotografera. Och vad kul för oss nu!! (Och intresset för fotograferande har bevisligen gått i arv med tanke på hur många av oss håller på med dylikt, mer eller mindre professionellt.)

De bilderna bör då sträcka sig över kanske både tidigt och sent 20/tidigt 30-tal fram till tidigt 40-tal (mamma som "barnbarn", Berits text nedan)

Sen skickade mamma foto på några brev från Ivar (går alldeles lysande att zooma in o läsa alla texter). Också kul!

Rev 1.0

Som ett litet intro till det hela:

"Grattis Johan som hunnit bli 60! och ändå känns det som igår när jag lekte med dej i Kronobergsparken. Hoppas att du får en riktigt rolig dag. Du får några bilder för att ge dej lite perspektiv på tillvaron...

Bilden på din morfar Alf och han bror Ivar känner du nog igen. Skälsjöbarnen dvs Sellstedts barn och Ivar och Alf. Vid farstukvisten på Skälsjöberg sitter farmor Ester(21 år) med Ivar i famnen medan Alf sitter vid Linnea och Erik Millberg. Linnea var farfarTorstens syster. Farfars mamma Engla med Alfred och Ivar (tyvärr suddig). Fiskelyckan var stor i Skälsjön. Här rensar Engla dagens fångst medan Alfred tittar på. Sist men inte minst: Vår fantastiska famor Ester med sitt första barnbarn Marianne."

Dokumenthistoria

Datum	Vem	Vad
rev 1.0, 2024-05-17	Johan	Skapar detta dokument.
rev 1.1, 2026-10-25	Johan	Mindre utveckling runt bakgrund med Ljustorp & Jonas & Engla.

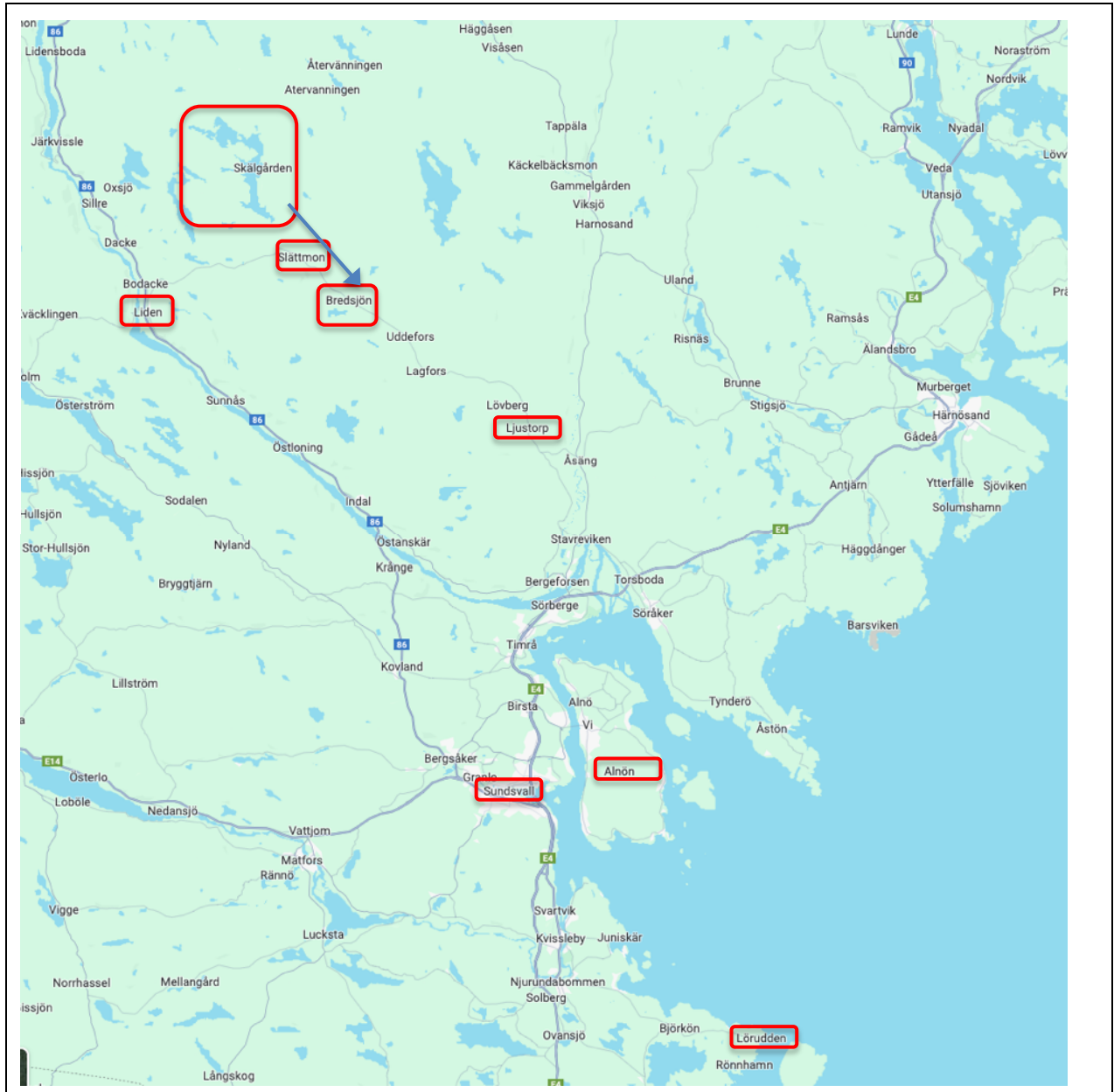

Figure 1: Liden, Skälgården, vid (Stor-)Skälsjön, med Slättmon, Bredsjön, .. Lörudden

Morfar Alf med bror Ivar växte upp i hus Skälsjöberg, också kallat Sönneberget enligt mamma, i närheten Skälgården (i kartan ovan), som ligger vid Skälsjön. Deras farföräldrars föräldrar Jonas och Engla (Norman) från Ljustorp byggde huset år Torsten och Ester

Pilen från Skälsjön ner till "butiken vid Bredsjön" refererar till texten från Ivar om vintern 1936.

Jag highlightar också Lörudden dit morfar Alf var o köpte färsk lax som han sålde i Liden med omnejd. Kommer också själv ihåg gånger jag fick följa med i Duetten och vi åkte hem med hela bilen full med lax, och ibland nått annat som var på specialbeställning från folk i Liden.

(Och Alnön för att farmor – vår, Gunvor – bodde ju just där under lång tid.)

I brev från Ivar till mamma

22.

Minnena från Skälsjöberg flyter fortfarande upp trots att jag skrivit ner en hel del från den tiden då jag växte upp där. Skall nu skriva om en händelse som belyser hur det var att bo och leva långt från bebyggelse, och långt inne bland de mörka skogarna. Vintern år 1936 var den värsta som jag var med om, ja även för övriga boende där borta på fjället. Det var före jul så kom mycke, mycke snö c:a 70-80 cm.

Gångstigen gick fortfarande ner till Skälgården minns jag en dag under snöovädret när jag gick skolan. Det hade börjat mörkna och blåsa, snöa och nästan storm. Stigen hade snöat igen, ja även dröjt så snön gick nästan upp till knäna. Jag blev under gången riktigt rädd för de snötyngda granarna och tallarna av stormen varav en stor del på mitten, och delar in mot stigen där jag gick, ja även över stigen att jag skulle få någon fallande del på mej. En skoldag som jag aldrig kan glömma medan jag lever. Snöandet och blev till slut omkring en meter. Nu blev det på Skälgården och hos oss. Vi var insnöade. Hur skulle vi kunna komma till någon affär?. Vanliga förnödenheter som kaffe och socker, gryner m.m var slut. Efter sammanträffande överenskoms det så att en Bertil nere på Skälgården och brorsan Alfred skulle på skidor försöka ta sej över Skälsjöberget och ner till Slättmon samt vidare ner till affären på Bredsjön. De skulle sedan övernatta hos Petter Sellstedt på Slättmon (bror till Oskar Sellstedt). Ett uppdrag som nog var en riktig utmaning. För att ta sej fram på skidor var inte någon lätt sak. I nysnön så gick det ner till omkring 30 cm så de fick plöja sej fram, och byta med varann med jämna mellanrum. Även om avståndet inte var så avskräckande c:a 6-7 km ner till Slättmon så tog det nog hela förmiddagen innan de nådde dit ner. Väl där så vilade de en stund hos Petter Sellstedt innan de åkte de c:a 2-3 km ner till affären på Bredsjön. Dagen efter på eftermiddagen så kom de tillbaka efter den slitiga flykten. Välkomna med de allra nödvändigaste för det fick ju inte bli någon större börda även om de nu hade skidspåret att följa så skulle de ju upp över de branta bergen som sträcker sej ner mot sjöändan.

Liden 2006-06-23.

Minnena från Skälsjöberg flyter fortfarande upp trots att jag skrivit ner en hel del från den tiden då jag växte upp där. Skall nu skriva om en händelse som belyser hur det var att bo och leva långt från bebyggelse, och långt inne bland de mörka skogarna. Vintern år 1936 var den värsta som jag var med om, ja även för övriga boende där borta på fjället. Det var före jul så kom mycke, mycke snö c:a 70-80 cm.

Gångstigen gick fortfarande ner till Skälgården. Särskilt minns jag en dag under snöovädret när jag gick hem från skolan. Det hade börjat mörkna och blåsa, snöa och blåsa nästan storm. Stigen hade snöat igen, ja även drivit igen, så snön gick nästan upp till knäna. Jag blev under gången riktigt rädd för de snötyngda granarna och tallarna bröts av stormen varav en stor del på mitten, och delarna flög in mot stigen där jag gick, ja även över stigen. Rädd för att jag skulle gå någon fallande del på mej. En skoldag som jag aldrig kan glömma medan jag lever. Snöandet fortsatte och blev till slut omkring en meter. Nu blev det kris nere på Skälgården och hos oss. Vi var insnöade. Hur skulle vi kunna komma till någon affär?. Vanliga förnödenheter som kaffe och socker, gryner m.m var slut. Efter sammanträffande överenskoms det så att en Bertil nere på Skälgården och brorsan Alfred skulle på skidor försöka ta sej över Skälsjöberget och ner till Slättmon samt vidare ner till affären på Bredsjön. De skulle sedan övernatta hos Petter Sellstedt på Slättmon (bror till Oskar Sellstedt).

Ett uppdrag som nog var en riktig utmaning. För att ta sej fram på skidor var inte någon lätt sak. I nysnön så gick det ner till omkring 30 cm så de fick plöja sej fram, och byta med varann med jämna mellanrum. Även om avståndet inte var så avskräckande c:a 6-7 km ner till Slättmon så tog det nog hela förmiddagen innan de nådde dit ner. Väl där så vilade de en stund hos Petter Sellstedt innan de åkte de c:a 2-3 km ner till affären på Bredsjön. Dagen efter på eftermiddagen så kom de tillbaka efter den slitiga utflykten. Välkomna med de allra nödvändigaste för det fick ju inte bli någon större börda även om de nu hade skidspåret att följa så skulle de ju upp över de branta bergen som sträcker sej ner mot sjöändan-

Liden 2006-06-23
=== SLUT

"Vid farstukvisten på Skälsjöberg sitter farmor Ester(21 år) med Ivar i famnen medan Alf sitter vid Linnea och Erik Millberg. Linnea var farfar Torstens syster." [från Berit]

Lite mer noteringar från ringde o pratade med mamma fred 17 maj.

Torstens föräldrar byggde det huset, där Torsten och Ester bodde, och där vår morfar Alf med bror Ivan växte upp

Mammas farmor, Ester, och farfar, Torsten, gifte sig 1918

Engla var Torstens mamma.

Vår mormor Ingrid Edlund föddes 1913.

Vår morfar Alf Norman föddes 1918. Ivar föddes 1921.

"Fiskelyckan var stor i Skälsjön. Här rensar Engla dagens fångst medan Alfred tittar på." [Berit]

"Skälsjöbarnen dvs Sellstedts barn och Ivar och Alf." [från Berit]

"Farfars mamma Engla med Alfred och Ivar (tyvärr suddig)." [Berit]

"Sist men inte minst: Vår fantastiska famor Ester med sitt första barnbarn Marianne." [Berit]

"Bilderna på din morfar Alf och hans bror Ivar känner du nog igen." [Berit]

När nu inne på framför allt morfars bakgrund så ramlade jag på den här pärlan:

Bild av [JDPTs] morfar Alf med morbror Bert-Ola [bild från mamma, email 2012-07-24]

Och Grållen som jag också fick slå hö med när man var ett mindre knytt, ok, nånstans i tonåren.

Får allt en tår i ögat när ser bilden och blir påmind om dem båda. Mycket roliga minnen däruppiifrån, från gården med jordbrukande, med dem två som sätter mig i en traktor (inte Grållen utan en med hytt) när jag är så liten att når inte pedalerna, lägsta växel, och jag styr ekipaget och de går bak och kastar upp hö på vagn, lek i snöhögar på vinterlov där vi bygger tunnlar i alla riktningar, till jakter med morfars gamla Husqvarnabössa som jag fick ärva, till första älgarna, inklusive med morfar ringer till mamma "nu får säga vad du vill, men nu åker jag ner till Sundsvall och köper pojken en flaska sprit, han måste bjuda laget runt nu" (första officiella jakten för mig när jag var 18, första dagen, två fjolåringar kommer samtidigt och jag lyckas fälla båda), till att sitta nere på Märrgård med mormor på kvällar och höra mig för om hur "det var förr", hur det var att sköta ett jordbruk innan kyl och frys os v., samtidigt som hon lärde mig att finputsas och frysa in kött. Blev lite av en väldigt trevlig liten rutin under många år.